

HOTĂRÂREA ADUNĂRII GENERALE A ASOCIAȚILOR. CONTROLUL LEGALITĂȚII.

Nicolae Roșca

Subiecte:

- 1. AGA – organ suprem al SRL. Competența și modul de funcționare;
- 2. Hotărârea AGA – actul prin care SRL ca subiect de drept își formează voința. Tipurile de hotărâri;
- 3. Verificarea legalității adoptării Hotărârii AGA;
- 4. Cauzele de nulitate;
- 5. Subiectul care poate avea calitatea de reclamant și pârât;
- 6. Executarea hotărârii judecătorești de anulare a hotărârii AGA;

Acte normative, practica judecătorească, literatură:

- Codul civil;
- Legea nr.135/2007 cu privire la S.R.L.;
- Hotărârea Plenului CSJ cu privire la unele chestiuni ce apar la soluționarea litigiilor dintre acționar și societatea pe acțiuni, dintre asociat și societatea cu răspundere limitată nr.1 din 4 octombrie 2010;

Practică judiciară

- Decizie CSJ 06.09.2017 nr. 2rac-181/17 nulitatea Hotărârii AGA SRL „Agro-mondial”;
- Decizie CSJ 13.12.2017 nr. 2rac-393/17 nulitatea Hotărârii AGA SRL „Agro-mondial”;
- Decizie CSJ 17.08.2016 nr. 3ra-706/16 nulitatea Hotărârii AGA SRL Starcad-plus;
- Decizie CSJ 30.11.2016 nr. 2rac-505/16 nulitatea Hotărârii AGA SRL „Tudor și C”;
- Decizie CSJ 07.11.2015 nr. 2ra-1665/15 nulitatea Hotărârii AGA SRL „Nostiluca”;

AGA – organ suprem al SRL. Competența AGA și modul ei de funcționare;

- AGA - Organ suprem al SRL (art.48) la care participă toate persoanele care au calitatea de asociat;
- AGA ordinară sau extraordinară;
- AGA cu prezența asociaților în ședință sau exprimarea votului prin corespondență;

•

COMPETENȚA AGA SRL (ART.49)

- modificarea actului de constituire/nouă redacție;
- formarea și activitatea organelor subordonate;
- aprobarea dărilor de seamă ale organelor SRL;
- aprobarea rapoartelor financiare și bilanțului contabil;
- repartizarea profitului net între asociați;
- atragerea la răspundere a administratorilor SRL;
- încheierea anumitor contracte ale SRL;
- constituirea sucursalelor/persoanelor juridice afiliate;
- reorganizarea și lichidarea SRL.
- Altele;

Valoarea juridică a hotărârilor AGA

- AGA indiferent de tipul AGA sau ședinței adoptă acte juridice sub formă de hotărâri. Hotărârile AGA se reflectă în procese verbale;
- Hotărârea AGA după natura juridică:
- de natură contractuală;
- act juridic colectiv;
- **act juridic complex care nu se încadrează în clasificările tradiționale;**

Hotărârea AGA - act juridic complex care nu se încadrează în clasificările tradiționale;

- hotărârea AGA - act juridic complex care generează obligații, specific dreptului comercial, a cărui natură juridică nu poate fi asimilată contractelor.
- Părțile (asociații SRL) au interese concordante, întrucât scopul urmărit de acestea este unic: participarea asociaților într-o SRL atât la momentul asocierii, cât și ulterior când adoptă o hotărâre în cadrul AGA, are la bază intenția de a se asocia pentru a desfășura în comun activitate de întreprinzător în scopul obținerii și împărțirii beneficiilor.
- Scopul asocierii în SRL dar și a votării pentru anumite chestiuni din ordinea de zi a AGA nu exclude ca anumiți asociați să urmărească alte scopuri, străine sau nu societății, or, ceea ce contează este voința realizată în urma votului.

Efectul hotărârii AGA (art.60 Legea nr.135)

- **Hotărâre AGA este obligatorie pentru toți asociații, inclusiv:**
 - Pentru asociații care au fost la adunare și au votat împotriva;
 - Pentru asociații care nu au fost prezenți;
- **Hotărârea AGA este obligatorie pentru;**
 - pentru persoanele cu funcție de răspundere ale societății;
 - pentru organele subordonate (Administrator, Consiliu, Censor);
 - Este opozabilă terților;
- **Hotărârea AGA intră în vigoare** la data anunțării rezultatului votului, dacă o dată mai târzie nu este prevăzută în lege sau în însăși hotărâre.
- Dacă prin hotărâre se modifică actul de constituire sau datele din registrul public, aceasta intră în vigoare și devine opozabilă terților, dacă este înregistrată în Registrul persoanelor Juridice
- Hotărârea AGA este executorie. Executarea poate fi suspendată de instanță sau hotărârea nu este anulată;

Nulitatea hotărîrilor AGA

(Art. 61 Legea nr.135/2007 – art.202 C.civ.)

- Hot. AGA poate fi modificată sau abrogată printr-o Hotărâre ulterioară (art.60/3) Nu e sancțiune;
- Hotărîrile AGA ori deciziile asociatului unic sînt nule sau anulabile în condițiile C. civil (art.61).
- Dispozițiile privind nulitatea actului juridic se aplică în mod corespunzător nulității Hotărîrii AGA ori a membrului unic al PJ, dacă legea specială nu prevede altfel (art. 202 c.civ.);
- Nulitatea este o sancțiune pentru încălcarea unei norme legale sau a actului de constituire;

Tipuri de nulități

- **nulitate absolută** - actul juridic este nul dacă nulitatea sancționează încălcarea unei dispoziții legale prin care se ocrotește un interes general.
- Nulitatea absolută a actului juridic poate fi invocată, atât pe cale de acțiune, cât și pe cale de excepție, de orice persoană care are un interes născut și actual. Instanța de judecată este obligată să o constate din oficiu după ce a ascultat opiniile participanților la proces.
- Nulitatea absolută nu poate fi înlăturată prin confirmarea de către părți.
- Acțiunea în constatare a nulității absolute, cât și excepția de nulitate absolută sînt imprescriptibile.
- **Nulitate relativă** - actul juridic este anulabil dacă nulitatea sancționează încălcarea unei dispoziții legale prin care se ocrotește un interes particular.
- Nulitatea relativă a actului juridic poate fi invocată doar de o persoană în al cărei interes este stabilită (succesorii, reprezentant legal, creditorii chirografari ai părții ocrotite).
- Nulitatea relativă poate fi acoperită. **Nulitatea relativă a Hot. AGA se consideră înlăturată dacă Hot. A fost confirmată printr-o Hot. Valabilă ulterioară adoptată până la rămânerea definitivă a hot. Judecătorești în care se examinează cererea de nulitate relativă. (art.202/3)**

Temeiuri ale nulității

Cauzele nulității
Hotărârilor AGA

```
graph TD; A[Cauzele nulității Hotărârilor AGA] --> B[Cauze care își au originea în situații anterioare desfășurării AGA]; A --> C[Cauze care își au origine în situații din faza desfășurării AGA];
```

Cauze care își
au originea în situații
anterioare desfășurării
AGA

Cauze care își
au origine în situații
din faza
desfășurării AGA

Cauze care își au originea în situații anterioare desfășurării AGA

- Încălcarea regulilor de convocare a AGA;
- *Lipsa actului de convocare;*
- *Nerespectarea termenului de convocare;*
- *Neinformarea asociaților despre convocare și ordinea de zi;*
- *Elaborarea ordinei de zi a AGA și comunicarea ei;*
- *Neprezentarea actelor necesare pentru pregătirea AGA*

Cauze care își au originea în situații din faza desfășurării AGA

- s-a decis asupra unei chestiuni neincluse în ordinea de zi (excepție);
- AGA nu este deliberativă;
- chestiunea nu ține de competența AGA;
- Hot. contravine ordinii publice sau bunelor moravuri;
- Nu s-a întrunit majoritatea de voturi;
- Au fost admise persoane care nu aveau dreptul să participe; (Reprez. fără procură);
- Încălcare esențială a regulilor de întocmire a proces-verbal;

Cazuri de nulitate absolută

- Hotărârea se referă la o chestiune care nu se află în competența AGA;
- Hotărârea AGA a fost adoptată pe o chestiune care nu era inclusă în ordinea de zi;
- Hotărârea AGA a fost adoptată la un moment când ședința nu era deliberativă;
- Hotărârea AGA contravine ordinii publice sau bunelor moravuri.

Hotărârea se referă la o chestiune care nu se află în competența AGA;

- Competența AGA art. 49 din Lege nr.135;
- Competența exclusivă a AGA + alte cazuri (aport suplimentar);
- Competența posibilă a fi delegată consiliului;
- Urmează a fi verificată competența prevăzută în lege și actul de constituire;

Hotărârea adoptată pe o chestiune care nu era inclusă în ordinea de zi a ședinței AGA;

- În hotărârea privind convocarea AGA vor fi indicate data, ora, locul desfășurării, ordinea de zi, informațiile și documentele puse la dispoziția asociațiilor (art.52).
- Ordinea de zi se determină de persoanele care au convocat AGA. Administratorul nu are dreptul să modifice formulările chestiunilor din ordinea de zi propuse de asociații (art.55).
- Ordinea de zi poate fi modificată sau completată în ședința adunării generale a asociațiilor dacă la ea sînt prezenți sau reprezentați toți asociații.

Adunare generală nedeliberativă

- AGA convocată **prima dată** este deliberativă dacă numărul de voturi reprezentat este suficient pentru adoptarea a cel puțin unei chestiuni incluse în ordinea de zi.
 - unanimitate;
 - Cel puțin $\frac{3}{4}$ din numărul total de voturi;
 - cu majoritatea voturilor tuturor asociațiilor SRL
- AGA repetată adoptă hotărâri cu majoritatea simplă a voturilor tuturor asociațiilor societății, cu excepția hotărârilor de aprobare a dărilor de seamă și a rapoartelor administratorului și ale cenzorului și hotărârilor în probleme de procedură, care se adoptă cu majoritatea voturilor reprezentate la adunare.

Hotărârea AGA contravine ordinii publice sau bunelor moravuri.

- **Ordinea publică** reprezintă o totalitate de dispoziții legale imperative de drept public și de drept privat, ce urmăresc ca finalitate apărarea instituțiilor și valorilor fundamentale ale societății, ocrotirea socială a tuturor persoanelor, a drepturilor și libertăților omului, precum și dezvoltarea economică a țării.
- **Bunele moravuri** reprezintă regulile de morală socială considerate ca fundamentale pentru ordinea societății. Ele își găsesc reflectare în reprezentările general recunoscute în societate despre comportamentul cuvenit, moravuri care s-au constituit pe parcursul dezvoltării sociale, fiind, totodată, influențate de principiile generale ale dreptului și de jurisprudență. (Hot. Plenului CSJ nr. 1 din 07.07.2008)
- http://jurisprudenta.csj.md/search_hot_expl.php?id=315

Nulitate relativă a Hot. AGA SRL

- **Au fost încălcate esențial regulile de convocare a AGA;** În caz de încălcare intenționată a regulilor de convocare a ședinței AGA Hotărârea este supusă nulității relative chiar și atunci când încălcarea nu este esențială.
- **Au fost încălcate esențial regulile de desfășurare a AGA;** În caz de încălcare intenționată a regulilor de desfășurare a ședinței AGA Hotărârea este supusă nulității relative chiar și atunci când încălcarea nu este esențială.
- **Reprezentantul asociatului nu era împuternicit în mod corespunzător,** cu excepția cazului în care împuternicirile au fost confirmate ulterior (370 cciv.);
- La desfășurarea AGA s-au încălcat într-un alt fel drepturile unui participant;
- S-a comis o încălcare esențială a regulilor privind întocmirea procesului-verbal al AGA inclusiv neîntocmirea în formă scrisă. Această nulitate este înlăturată prin întocmirea procesului-verbal AGA înainte de desfășurarea următoarei ședințe;
- dacă nu întrunește alte condiții prevăzute de dispozițiile imperative ale legii sau ale actului de constituire al SRL a căror nerespectare nu se sancționează cu nulitate absolută

Au fost încălcate esențial regulile de convocare a AGA;

- Care încălcare a procedurii de convocare este esențială?
- **Art. 52:** hotărîrea de convocare a AGA prevede data, ora, locul desfășurării, ordinea de zi a adunării, informațiile și documentele care trebuie puse la dispoziția asociaților.
- **Art.53: Cel care convoacă** AGA este obligat să expedieze fiecărui asociat hotărîrea pr. convocarea AGA, informația și documentele necesare.
- Hotărîrea privind convocarea AGA se aduce la cunoștința fiecărui asociat prin **scrisoare recomandată**;
- Hotărîrea privind convocarea AGA se **expediază** asociaților cu cel puțin: 10 zile înainte de data ținerii AGA; 8 zile AGA repetată; 5 zile – modificări și completări-ordine de zi. **Zile calendare sau lucrătoare?**
- **În caz de încălcare intenționată a regulilor de convocare a AGA Hotărîrea este supusă nulității relative chiar și atunci când încălcarea nu este esențială.**

Au fost încălcate esențial regulile de desfășurare a AGA;

- Care încălcare a procedurii de desfășurare este esențială?
- AGA se ține în ziua, la ora și în locul indicate în hotărârea de convocare.
S-a greșit: ora; data; locul;
- Asociatul nu este în drept să-și divizeze voturile. **Partea socială e proprietate comună. La AGA a venit și soțul și soția, sau toți moștenitorii care încă nu au perfectat moștenirea;**
- Administratorul nu poate fi reprezentant al asociatului. **Administratorul a fost reprezentant al asociatului care este și fiul său minor.**
- Asociatul nu-și exercită dreptul la vot în deliberările AGA privind: aportul în natură al său ori al persoanelor sale afiliate; actele juridice încheiate între el sau persoanele sale afiliate și SRL; tragerea sa la răspundere față de SRL.
Asociatul a votat;
În caz de încălcare intenționată a regulilor de desfășurare a ședinței AGA Hotărârea este supusă nulității relative chiar și atunci când încălcarea nu este esențială.

Votarea la AGA prin reprezentant

- Hot. AGA poate fi declarată nulă dacă reprezentantul asociatului nu era împuternicit în mod corespunzător, cu excepția cazului în care împuternicirile au fost confirmate ulterior (370 c.civ.);
- **Ce înseamnă împuternicit în mod corespunzător?**
- **Votare în baza unui contract de mandat (procură): (i) formă autentică; (ii) formă scrisă;**
- **Votarea de către părinte în numele minorului;** Părinții sînt reprezentanții legali ai copiilor lor și acționează în numele lor în relațiile cu toate persoanele fizice și juridice, inclusiv în autoritățile administrației publice și instanțele judecătorești, fără a avea nevoie de împuterniciri speciale (art.61 C. familie).
- **Dreptul de vot date de o parte socială transmisă în uzufruct aparține uzufructuarului (art.615).** Totuși, nudului proprietar aparține dreptul de vot în cazul modificării capitalului social, reorganizării sau lichidării SRL;

Legalitatea procesului-verbal al AGA ca motiv al nulității

- Hotărârea AGA poate fi declarată nulă dacă s-a comis o încălcare esențială a regulilor privind întocmirea procesului-verbal al AGA inclusiv neîntocmirea în formă scrisă. Această nulitate este înlăturată prin întocmirea procesului-verbal AGA înainte de desfășurarea următoarei ședințe;
- **Va fi nul dacă:** pr. – Verbal nu reflectă totul ce a avut loc.
- **Va fi nul dacă: pr. Verbal** dacă nu e semnat de persoanele competente;
- La ședința AGA se întocmește un proces-verbal, care, în mod obligatoriu, reflectă chestiunile examinate, luările de cuvânt, rezultatul votării fiecărei chestiuni de pe ordinea de zi.
- Procesul-verbal se semnează de toți asociații prezenți la ședință dacă actul de constituire nu prevede că el se semnează de președintele ședinței și de persoana care l-a întocmit și la el se anexează lista asociaților prezenți.

Instanța competentă. (CPC)

- **Art.38 (2) din CPC.**
- Acțiunea împotriva unei persoane juridice se intentează în unul dintre sediile instanței în a cărei rază teritorială se află sediul persoanei juridice - pârâte.
- **Art.39 (2) CPC;**
- Acțiunea împotriva unei persoane juridice sau a unei alte organizații poate fi intentată și în oricare dintre sediile instanței de la locul de aflare a bunurilor acestora.
- Art. 40 (6) CPC: Cererile **acționarilor** se depun în instanța de la sediul societății lor.

Subiectul care poate fi reclamant. Cazul nulității relative art. 202 al.4 C.civ.

- **Cine poate cere nulitatea relativă a Hot. AGA?**
- Asociatul care nu a participat la AGA;
- Asociatul a participat la AGA și a votat împotriva hotărârii contestate;
- Asociatul care a participat la AGA, a votat pentru hotărârea contestată, însă s-a produs o greșeală la calificare sau numărare a voturilor.
- Administratorul persoanei juridice;
- **Nu:** Terțul; **Nu:** persoana care a vândut partea socială; **Nu:** persoana care a dobândit partea socială după AGA.

Subiectul care poate fi reclamant: Cazul nulității absolute (art. 328 C.civ.)

- Nulitatea absolută poate fi invocată de orice persoană care are un **interes născut și actual**. Instanța de judecată este obligată să o constate din oficiu, după ce a ascultat opiniile participanților la proces.

Subiectul care are calitate de pârât.

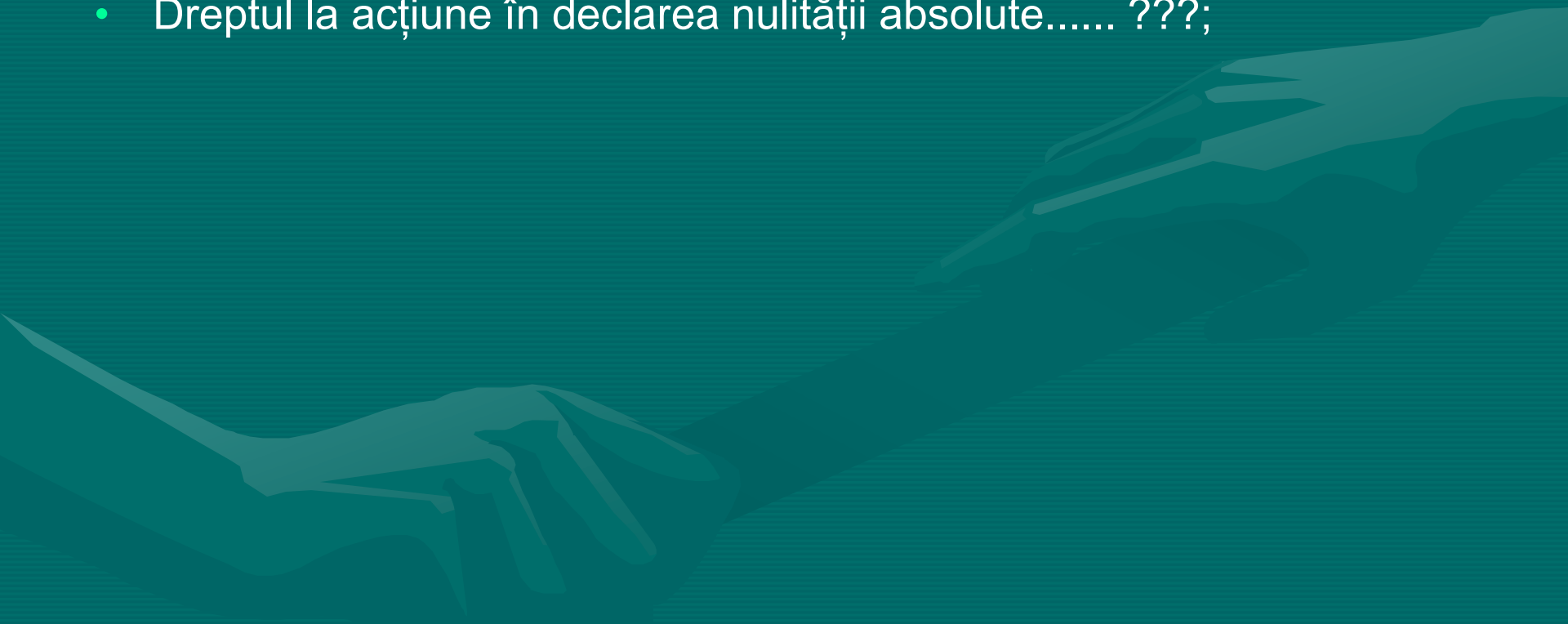
- Calitatea de pârât într-un proces de anulare a hotărârii AGA o are însăși SRL a cărei AGA a adoptat hotărârea contestată, ea fiind reprezentată de administratorul său sau o persoană căreia acesta i-a delegat împuternicirea;
- Legislația nu răspunde situației, când însăși administratorul ar avea și calitatea de reclamant având și implicit calitatea de acționar;
- În literatura juridică română se expune opinia potrivit căreia instanța ar putea ea însăși desemna o persoană din rândurile acționarilor pentru a reprezenta interesele societății, când calitatea de reclamant o are unul sau mai mulți administratori;

Aplicarea măsurii de asigurare.

- Legiuitorul nu este suficient de explicit referitor la aplicarea măsurilor de asigurare și interdicția de executare a hotărârii AGA, fiind aplicabile dispozițiile Codului de procedură civilă. Considerăm necesare intervenții legislative pentru a distinge interdicția de executare a hotărârii neexecutate de cele parțial sau integral executate;

Termen limită de contestație a Hotărârii AGA.

- Dreptul la acțiunea în declararea nulității relative a hotărârii AGA a SRȘ se prescrie în termen de 6 luni.
- Dreptul la acțiune în declarea nulității absolute..... ???;

Publicitate hotărârilor AGA.

- Este necesar ca orice hotărâre a AGA să fie publicată, și nu doar cele ce implică modificarea actului de constituire sau a datelor incluse în Registrul Persoanelor Juridice.
- Situații când hotărârile AGA ar putea apărea peste mai mulți ani.

Aplicarea măsurilor de asigurare

- Interdicția de a executa hotărârea AGA; (dar dacă hotărârea deja a fost executată?)
- Interdicția de a acționa în baza hotărârii a cărei anulare se solicită;

Efectele declarării nule a hotărârii AGA

- **Efectele interne** adică efectele care le produce Hotărârea judecătorească de nulitate față de SRL, asociați și organele societății
- **Efectele externe**, adică efectele care le produce Hotărârea judecătorească de nulitate a Hot. AGA față de terți;

Efectele interne declarării nule a hotărârii AGA

- Nulitatea Hotărârii duce la înlăturarea efectelor produse de aceasta, doar dacă este posibil;
- Hotărârea de nulitate are efect retroactiv sau acționează doar pentru viitor;
- De exemplu: Dacă a fost ales Consiliul, Organul Executiv sau Comisia de Cenzori, membrii acestuia se consideră nealeși, iar hotărârile lor nu vor avea efecte juridice. Dar ce se întâmplă cu actele adoptate de aceste organe până la adoptare? Vor fi ei obligați să restituie remunerația primită?
- Anularea actelor subsecvente;

Efectele Hot. De nulitate a Hot.

AGA față de terți:

- Principiu: Terții care au dobândit cu bună credință drepturi în baza hotărârii AGA anulate își păstrează drepturile respective.

MULTUMESC!

